

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Postulatje nemške obstrukcije.

I.

Po dolgotrajnih, skrivnostnih posvetovanjih so postulatje nemških obstrukcijskih strank na binkoštno nedeljo zagledali luč sveta. Izdani so bili nekoliko prekasno, kajti najprimernejši čas za obelodanjenje tega pronunciamenta bi bil — pustni torek.

Postulatov nemških obstrukcijskih strank ne more nihče smatrati resnimi, in kakor ironija se čita zatrevanje, da je na tej podlagi mogoče vstvariti narodnostni mir v naši državni polovici, na podlagi programa, kateri reklamira za Nemce absolutno gospodstvo, druge narode pa proglašja za manj vredne in nekaterim izmed njih ne priznava večjih narodnostnih pravic, kakor jih uživajo kamerunski zamorci!

Postulatje nemških obstrukcijskih strank so drzno izzivanje slovanskih narodov v tej državi in kažejo uprav blazno gospodstvaljnost. Pričakovalo se je, da sestavijo Nemci program, glede katerega se bo možno z njimi dogovarjati, saj tega vender ne morejo tajiti, da je narodnostni mir doseči jedino le potom porazumljenja med Nemci in Slovani, in da v tej državi ne bo miru, dokler se tako porazumljenje ne doseže. Toda to pričakovanje se niti v najmanjši meri ni izpolnilo, kajti postulatje so popolnoma nesprejemljivi in imajo naravnost revolucionaren značaj. Tista vlada, katera bi se drznila, te postulate uveljaviti, prouzročila bi od strani Slovanov tak odpor, da bi ga država težko prebila.

Razglašeni program nemških obstrukcijskih strank se deli na dva dela, na splošni del, ki velja za celo državo, in na jezikovne zahteve za posamezne kronovine.

Splošni del ni drugega, nego slab prepis Schönererjevega linškega programa. Schönererjevemu programu so obstrukcionisti dolili samo nekaj vode, v bistvu pa so popolnoma prevzeli in se s tem uklonili pod jarem veleizdajkega nemškega radikalizma.

Kakor Schönerer zahtevajo, da se je „unverbrüchlich“ držati zveze z Nemčijo,

da mora torej ta zveza biti temelj vse politike habsburške monarhije, vsled česar postane naša država nekak privešek Nemčije, samo odporu dr. Luegerja se je zahvaliti, da se ni zahtevalo, naj se zveza z Nemčijo postavi mej državne osnovne zakone. A da zadobi to razmerje trdnjše in realnejšo podlago, zahtevajo Nemci, naj se zasnije na carinski zvezi. Program sicer zahteva carinsko zvezo z vsemi kontinentalnimi državami, a taka zahteva bi bila le smešna, ker je povsem nedosežna, in zato je ta odstavek le previden opis zahteve, naj se habsburška monarhija s carinsko zvezo prikuje k Nemčiji, in se s tem stori prvi korak k uresničenju Wolfovega idealiki je Avstriji odkazal v Alldeutschlandu tisto vlogo kakor — Württenberški! Da bi carinska zveza ugonobila vso našo večjo industrijo in trgovino ter nas spravila v gospodarsko sužnjost Nemčije, tega nemški radikalni kričarji seveda ne vedo, pač pa vedo to drugi nemški kolovodje, ki pa nimajo poguma to priznati, ker se tresejo strahu pred Schönererjem in Wolfom.

V splošnem delu pa nemški obstrukcionisti ne zahtevajo samo, naj se habsburška monarhija degradira in postavi pod prusko komando, nego zahtevajo tudi, naj se naši državni polovci zagotovi nemški značaj, slovanski narodi pa naj se proglašajo za helote.

Sredstvo za doseg tega namena je nemški državni jezik. V programu se sicer zahteva, naj se nemščina določi kot „posredovalni jezik“, ali ta zahteva se razlikuje od Scharschmidtovega predloga le po imeni, smisel pa je isti. Ako se nemškemu jeziku zagotove tiste predprave, katere tirjajo nemški obstrukcionisti, potem je faktično proglašen državnim jezikom in je s tem vstvarjeno najmočnejše orožje za nasilno germanizacijo slovanskih narodov.

Tega ne taji nihče, da je v poliglottni državitrebnekecega posredovalnega jezika, ker vender ni zahtevati, naj bi vsakdo znal vse jezike, kar se jih govori v naši monarhiji. In isto tako je gotovo, da bo nemščina vedno tisti posredovalni jezik, toda vzdrževala se bo kot taka po po-

trebi sami in v kolikor je potrebna. Nikakor pa ne gre, da se jej zakonitim potom zagotove najboljše, v vse javno in zasebno življenje globoko ssezajoče in vse nemške narode ponižujoče predprave.

Slovanski narodi v monarhiji stojijo nepremično na stališču, katero je že zakonjeno v § 19. državnih osnovnih zakonov, na stališču popolne ravnopravnosti in za nobeno ceno se ne uklonijo zahtevi, katera nasprotuje temu načelu, a če bi se dejansko poskusilo, ponižati je v državljane druge in tretje vrste, bi bil to smrtni udarec naši monarhiji. Avstrija bo ali dobra in skrbna mati vsem svojim narodom, bo dom, v katerem bodo njeni sinovi uživali vsi jednake pravice ali pa propade.

Najpoglavnejše zahteve nemških obstrukcionistov so torej take, da je na tej podlagi nemogoče vsako sporazumljenje. Te zahteve je možno uveljaviti samo z brutalno silo. Razglašeni postulatji so spomenik nemške ošabnosti in domišljavosti, nemške pohlepnosti in nestrpnosti ter dokaz bankerota dotičnih strank, katere so se nanje združile. Ako pa si dovoljujejo to stranke trditi, da je njihov program program nemškega naroda v Avstriji, je to smešno, kajti tega programa prav tisti stranki nista podpisali, ki jedini lahko rečeta, da je v njihju taboru nemško prebivalstvo, to so nemški klerikalci in Schönererjanci.

O specialnih zahtevah nemških obstrukcionistov za posamične kronovine izprogovorimo prihodnjič.

V Ljubljani, 23. maja.

K položaju.

Poročila o krizah, ki so se kolportirala v zadnjem času — piše „Schlesische Zeitung“, — so brez vsake podlage, v kolikor prorokujejo za bližnjo bodočnost spremembo na najvišjih mestih. V ospredju političnih akcij stoji še vedno vprašanje glede nagodbe z Ogersko. Postopanje naše vlade je njeno stališče utrdilo, in položaj bi se mogel spremeniti samo takrat, ako bi se nagnila krona na stran ogerske vlade, in

ako bi prisilila avstrijski kabinet k postu.

Nemški skupni program.

„Politik“ piše: Sedaj šele razumemo, zakaj je hotelo desno krilo nemške „gemeinbürgschaft“ prikriti skupni strankarski program. Izogniti se je hotelo najhujšega, kar se more pripetiti politiku: prokletstva smešnosti. Gospod Schönerer se mora glasno krohotati in zaklicati šoli dunajskih kopistov, ki so poslovali kot programska konferenca: Za to ste potrebovali skoraj štiri mesece in za to ste dan na dan posvetovali v chambe séparées, da ste dovršili pokvarjen prepis mojega linškega programa, iz katerega ste izpustili točko glede židov ter ste vrinili le razne nepotrebne malenkosti? Vsa akcija je samo triumf gospoda Rosenauškega, ki se more po tem vspehu imenovati gospoda Nemcev „in der Ostmark“. Človek bi se nadejal, ako bi smatral akcijo Nemcev za resno, da bodo sprejeli v svoj program to, kar se da doseči in kar je dovoljeno. Mesto tega pa so postavili pustolovske in bedaste zahteve, na katere morajo država in drugi narodi odgovoriti samo: non possumus. Nemške zahteve so revolucionarne, prevratne, katerih ne more sprejeti nobena vlada, katerih bi ne sprejel niti sam Schönerer, ako bi stal kdaj na čelu Avstrije.

Mirovna konferenca.

Pesimizem glede te konference se veča in veča. Vse kaže, da je združila v Hagu zastopnike držav le avtoriteta carjeva, čegar idealnega mišljenja noče nihče žaliti. Večjih vspehov konferenca ne bo imela. Druga seja je trajala jedva 35 minut. Izvolili so tri komisije za vojaška vprašanja, rudeči križ in genevsko konvencijo, za mirovna sodišča. „Neue Freie Presse“ poroča brzojavno, da sta Anglija in Nemčija proti razoroževanju ter da se upirata zahtevi, naj se sedanje vojske posameznih držav pomanjšajo. Pač pa se je nadejati, da se ustanove mirovna sodišča. Baje so taka sodišča glavna želja carjeva. Malodušnost se loteva vseh časopisov, ki so se nadejali večjih vspehov, in celo znana baronica pisateljica Berta Suttner, ta, ta

LISTEK.

Bolnica.

(Spisal Sigmund Szöllösi.)

To povest mi je pravil neki star, dobro znan zdravnik v neki avstrijski kopelji.

Ko sem še študiral medicino, sem imel jako dobrega prijatelja. Bil je čeden, ljubezniv mladenič, jako do mljiv za vnanje vtiske ter nekoliko sanjarske narave. Bila sva si nerazdružljiva tovariša, dokler se ni nekega dne zaljubil v malo koristinjo. Od istega časa pa je živel samotno, zahajal ni v nikako družbo več. Prej sva bila vedno skupaj, ko pa je postal suženj svoje strasti, sva se srečala le prav malokdaj.

Ta ljubezen je tudi povzročila, da se je sprl s svojo rodbino, katera nikakor ni hotela dovoliti, da bi se kot jedini otrok bogatih starišev poročil z ubogo, in gotovo tudi ne povsem pravstveno čisto koristinjo. Toda imel je trdno voljo oženiti se z dekleto; in izginila sta.

Jaz sam nisem vedel, kje sta in šele čez več let sem zopet čul o njima. Zvedel sem, da je prijatelj popustil svoje študije ter otvoril v nekem malem češkem me-

stecu — kramarijo. Njegova rodbina je vse storila, da bi ga pregovorila, da se loči od svoje žene, s svojim očetom je imel hude prepire, dokler ni mlada žena zbolela in umrla.

To so bile samo govorice, katere se m čul; verjeti jih torej nisem mogel brezpogojno, in pozabil sem skoro že svojega izginolega prijatelja, ko sem dobil pred štirimi leti od njega pismo.

Prosil me je, naj ga obiščem, kakor hitro morem, kajti njegova žena jako potrebuje moje zdravniške pomoči.

Seveda sem hitel, da mu čim preje ustrežem, tem bolj ker sem bil tudi radoveden, da slednjič vender kaj natančnejšega zvem o skrivnostni aféri . . .

Zadnja postaja je bila majhna češka vas v krasni, gorati okolici; vasica je ležala v dolinskem kotlu, nje hišice so gledale izza smrekovega zelenja.

Prijatelj Gretttau me je pričakoval z vozom. Nikdar bi ga ne bil spoznal, da me ni nagovoril. Postal je sključen, sivolas, star mož z rumenim, nagubanim obrazom in udrtni lici; le njegove oči so se nekako čudno svetile. Prestrašil sem se, ko mi je podal v pozdrav svojo suho, tresočo se roko ter mrmral s svojim slabim glasom nekaj besed.

Zahvalil se mi je, da sem njegovi želji tako hitro ustregel, in me prosil odpuščanja, da me je motil. Potem me je prijel krčevito za roko ter me skoro vlekel na voz . . .

Mračilo se je že prav zelo, bila je že skoro noč, midva pa sva se še vedno vozila po cesti, katera je vodila skozi gozd. V vejah dreves je zamolklo šumelo, proti nebu so se dvigale temne skale. Sedela sva molče na vozu.

Moje duše se je polotil neprijeten čut, in lahko mi vrjamate, da bi bil najrajši skočil z voza ter bežal nazaj k železniški postaji.

Končno sva zapazila v temni daljavi samotno lučico. Gretttau, kateri je doslej molčel sedel na moji strani, je pokazal luč ter dejal:

„Glej, to je moj mali gradiček, ki sto ji popolnoma v samoti; tam nas nihče ne moti. Tu živim mirno s svojo malo ženko.“

Zadnje besede je govoril z nenavadno gorkoto ter se smehljaj.

„Li ljubiš tako zelo samoto?“ sem ga vprašal.

„O da, zelo!“ je odgovoril v strastni naglici. „Ljudi sovražim, ker so jako hudobni. Lahko mi vrjameš, da so strašno hudobni!“

„In si li srečen?“

„Srečen bi bil, ko bi mi stanje moje žene ne delalo skrbi!“

„Ali je bolna?“

„Jo bodeš že videl! Čudež bi bil, ko bi po tolikih nadlogah ne bila zbolela. Mej nama je bil ves svet. Mučili in natolcevali so jo, da, celo laž o njeni smrti so raznašali okrog.“

Obotavlja se, sem dejal: „Tudi jaz sem čul, da je umrla, in veseli me, da to ni res.“

Zasmejal se je posiljeno radostno.

„In ti si vrjel? Sevé, vsakdo je vrjel! Sedaj sva pa doma!“

Voz se je ustavil pred samotno hišo, katera ni imela nič dvorišča. Iz nje je prišla stara žena z majajočo se glavo in z lučjo v roki.

Urno je skočil prijatelj z voza ter vprašal starko: „Ali se ni nič posebnega dogodilo?“

„Ne, milostljivi gospod!“ je odgovorila.

„Potem lahko greva!“

Mene pa je žena potegnila za suknjo ter mi pošepetala na uho: Ali ste videli doktor z Dunaja? Prosim, bodite previdni in pametni!“

(Konec prih.)

apostolica večnega miru, je poslala dunajskim časopisom prav malo nade vzbujajočo brzojavko.

Ruski car proti izgonu v Sibirijo.

Car Nikolaj je dal nov dokaz o svoji velikodušnosti. Izrazil je namreč svoji vladi željo, da ustavi izgone v Sibirijo, ter naj se nastavi komisija, ki bo stavila primerne predloge, kako naj bi se nadomestilo izgonstvo s kako drugo kaznijo. Ako se oživotvori carjeva želja, se bode izpremenilo v ruskem pravosodju in pa v kolonijalni politiki marsikaj.

Italija na Kitajskem.

Kitajski ministerski svet je sklenil, da prepusti Sanmumbai Italiji za 99 let v najem. Še pred kratkim so se hoteli Kitajci z vojsko upreti, da bi zabranili Italijanom polastiti se te važne luke in njene okolice. Sedaj pa se poroča, da je posredovala Anglija za Italijo.

Dopisi.

Iz Metlike, 20. maja. Ko smo v Vašem cenjenem listu čitali poročilo o XXI. seji deželnega zbora kranjskega, v kateri je poseben odsek poročal o konsumnih društvih, rekli smo si: toliko dokazov, toliko tehtnih podatkov, toliko sovraštva, toliko preklinjanja in še se govori o dvomih, in nekateri gospodi poslanci pravijo, da podatki, kateri so na razpolaganje, niso tako zanesljivi, da bi se mogla po njih sedanja konsumna društva kar obsoditi. Ni treba poizvedovati pri c. kr. okr. glavarstvih niti pri deželnih uslužbenih, da se spozna, da sedanje kranjsko združništvo, zlasti pa da konsumna društva ne ustrezajo, ampak pride. gospod poslanec Povše, samo na malo časa na deželo, pa si stvar sami oglejte in poizvedite direktno pri členih konsumnih društev in pri odbornikih, toliko imajo koristi od teh društev in kakega mnenja so isti o tem združništvu. Tu govorimo o metliškem konsumnem društvu. Toraj, gospoda, povejte vender, zakaj se je v Metliki konsumno društvo osnovalo? Tu nimamo ne Italijanov, niti Nemcev, nismo do sedaj niti prav znali, kaj je politika, kaj je liberalci ali klerikaleci, še manj pa kaj je socialni demokrat, saj še časopisov čitali nismo, razen „Dolenjskih Novic“ in „Kmetovalca“. Ali se je znabiti zato, konsumno društvo v Metliki osnovalo, ker tukajšnji trgovci niso po poštenu ceni prodajali? Cena je bila, predno se je konsumno društvo osnovalo, tako nizka, in konkurenca tako ostra, da je trgovec komaj izhajal in svojo ženo in otroke pošteno preživljal. Kje pa je bogatija metliških trgovcev? Vender ne bomo raztrgani po ulicah hodili? Ali se je morebiti v Metliki konsumno društvo osnovalo radi revščine Jožefa Vukšiča? Saj je ta iz Amerike denarja dosti prinesel in mu gre vse dobro izpod rok. Toraj, zakaj se je to društvo tu osnovalo? Ako je pa „tok časa“ takšen, da zahteva združno organizacijo za kmetijstvo, ga pa ni na Kranjskem kmeta, kateremu bi bila organizacija in poučevanje bolj potrebno kakor belokranjskemu kmetu; toda, gospoda, tudi trgovcu in obrtniku je „tok časa“ marsikateri grenki trenutek prinesel, in treba jima je organizacije.

Da je belokranjskemu kmetu organizacije in umnega gospodarstva jako potrebno, prepričate se lahko. Pojdite v belokransko vas in si oglejte te hiše, dvorišča, živinske in svinjske hleve, poljedelstvo, sadjerejo in tudi vinorejo, potem vprašajte, kje so gospodarji in mladi močni fanti? Odgovor Vam bode: V Ameriki! Videli bodete samo stare može in stare babe ali potrtega slabega in slepega Američana, kateri je svojo moč Ameriki prodal, on pa svoj zasluženi denar sedaj daje „dohtaricam“, ki znajo križati in prav lagati, ter lekarni. Sicer pa povejte, kdo je bolj podpiral našega kmeta z denarji, z dobrimi sveti in kdo je več časa žrtvoval za napredek kmetijstva nego trgovec in obrtnik na deželi. Ta dva sta tista faktorja, katera sta največ podružnic osnovala in jih podpirala in še zdaj vzdržujeta, trgovci in obrtniki so tisti, kateri uče z dobrim izgledom, z racionalnim gospodarstvom druge kmetovalce, kako delati, in potem hočete trgovski in obrtni stan uničiti? Osnujete kmetijske zadruge v pravem pomenu, da ne bodejo na škodo nobenemu stanu, pristopili bomo vsi trgovci in obrtniki in s vso močjo in z vso silo v slogi delali za napredek in

blagor kmetijskega in drugih stanov. Delali bomo na to, da se izseljevanje v Ameriko ustavi, da bo kmetovalec svoje pridelke (pri nas je samo vino in sadje) hitro in vredno v denar spravil, ne da ga bodejo nezdušni meštarji in lakotni pijanci izkoriščali ter dobrega gostoljubnega Belokranjca do golega izkoriščali. Podpirali bomo kmetijske podružnice, katere so jako koristne za kmetijstvo itd. in spoštovali bomo se drug drugemu, kakor mu gre.

Ali bojimo se, da Vam ni nič za kmeta, nego da Vam je samo za lastni dobiček in oblast. In ker Vam nič ni za kmeta, zato ste tudi v Metliki osnovali — konsumno društvo, kar pa se bo prej ali slej nad Vami še bridko maščevalo.

Nova Štifta pri Gornjemgradu, dne 16. maja. Prav imajo tisti, ki trdijo, da naša društva naj ne skrbijo samo za zabavo, nego tudi za pouk ljudstva. Tudi naše društvo se strinja popolnoma s tem mnenjem, a vender se mu dne 14. t. m. to ni posrečilo. Gospod potovalni učitelj Jelovšek je bil pravočasno naprošen — in je tudi obljubil omenjenega dne priti predavati o živinoreji — a nepričakovane ovire so ga na ta dan zadržale, in obljubil je gotovo priti na dan 1. junija popoldne ob treh v tukajšnjo šolo, kamor se najuljudneje vabijo takrat priti domačini in tuji v prav obilnem številu. Navzlic omenjenemu zadržku obnesel se je vender drugi del, namreč veselica tukajšnjim razmeram primerno, v občno zadovoljnost obiskovalcev. Ob 7. uri otvori gosp. predsednik Ivan Kelc veselico s pristrčnim pozdravom na navzočnike. Na to vršil se je šaljivi srečolov z mnogimi, zares tudi prav originalnimi dobitki. Med prosto zabavo zabavali so nas gg. pevci društva „Lire“ s Kamnika s prav divnim petjem; slišati je bilo tudi več prav navduševalnih pozdravov in napitnic. Da se je pa ta veselica obnesla tako izborna — vsled česar je tudi g. blagajničar Matjaž zadovoljen — imamo se največ zahvaliti gg. iz Kamnika in Gornjega grada. Pristrčna jim bodi zahvala, ter na veselo svidenje tu ali tam!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. maja.

— **Osebnosti.** Župan Hribar odpotoval je za tri dni na Dunaj. — Pri c. kr. plačilnem uradu so imenovani: blagajnik g. Fran Rozman kontrolorjem, oficijal g. Rudolf Vesel blagajnikom, asistent g. Valentin Koželj oficijalom in rač. asistent g. Valentin Dolenec asistentom.

— „**Slovenska Matica**“ ima jutri, v sredo dne 24. maja t. l., ob petih popoldne v mestni dvorani svoj letošnji občni zbor.

— **Čehi na Slovenskem.** Sprejem Čehov na Slovenskem je bil nova sijajna manifestacija velike ljubezni in srčnega po-bratimstva mej tema bratskimi narodoma. Slovenci so znova pokazali, da so jim Čehi najmilejši gostje, katere ljubijo in spoštujejo kot najnaprednejšo, najkultiviranejšo in politično najzrelejšo vejo ponosne slovanske lipe. Povsod, koder so se vozili Čehi, so jim prirejali Slovenci, zlasti pa slovenska društva, najprijaznejše pozdrave, in ta dva dneva sta minila kot nepretrgana slavnost Čehom na čast. Pridržitelj si obširnejše poročilo za prihodnjo številko, naj sporočimo danesle glavno točko tega sprejema „Kluba čeških turistov.“ Na binkoštno nedeljo ob 11. uri popoldne se je vršil na Zidanem mostu sprejem po odposlanstvu „Slovenskega planinskega društva“ in „Češkega kluba“ v Ljubljani. Ob 1. uri popoldne so dospeli Čehi, kateri so bili pozdravljeni v Zagorju, v Litiji in v Zalogu, s posebnim vlakom v Ljubljano. Pozdravili so jih župan ljubljanski, g. Ivan Hribar, narodno ženstvo, „Sokol“, pevsko društvo „Ljubljana“, „Češki klub“ in „Planinsko društvo“. Občinstva se je zbralo na kolodvoru ogromno. Vso pot v hotele je klical narod Čehom navdušeno: „Živio!“ in „Na zdar!“ Ob 3. uri popoldne so izleteli Čehi in Slovenci v mnogih omnibusih in kočijah na Šmarno goro. V Šiški, Št. Vidu in v Tacnu so pozdravili Čeha slovenska društva in premnogo narodnega občinstva. Posebno lep sprejem so priredili Čehom „Piparji“ na gori. Zvečer je bil v čitalnici dvorani „Narodnega doma“ sijajen komerski z vojaško godbo in petjem raznih slovenskih društev. Na tem komersu

se je spregovorila marsikatera prelepa napitnica. Na binkoštni ponedeljek so izleteli Čehi v postojnsko jamo. V Postojni in okolici so se prirejale Čehom najprijaznejše ovacije. Na binkoštni torek popoldne je priredil občinski svet ljubljanski Čehom v mali dvorani „Narodnega doma“ zajuterk, pri katerem so govorili župan g. Hribar, razni obč. svetniki, razni češki govorniki in razne govornice. Ob polu 12. popoldne so se odpeljali Čehi in Čehinje v svojo domovino, katero so zapustili pred tremi tedni. Stregle so pri zajutruku ljubljanske dame in gospece višje deželne šole. Iz vseh govorov Čehov je zvenela topla zahvala za lep sprejem Slovencev, in vsi so naglašali, da so bili v Ljubljani najlepše in najprijaznejše pozdravljeni. V nadi, da pozdravimo kmalu zopet češke goste na slovenskih tleh, in da se ponudi tudi Slovencev skoro prilika, da stisnejo roko Čehom v zlati Pragi, so se poslovili Čehi in Slovenci z iskrenimi „Na svidenje! Na zdar!“

— **Povodom prihoda čeških turistov** odposlal je župan Hribar praškemu županu dr. Podlipnemu naslednjo brzojavko: „Ob sprejemu burno pozdravljenih čeških gostov pošilja bela Ljubljana svoji posestri zlati Pragi iskrene pozdrave. Tvoje gospodarstvo pa prosim, da občinskemu svetu tolmačiš moja in občinskega sveta ljubljanskega odkritosrčna čutila bratovske ljubezni, kakoršna naj bi češki in slovenski narod vezala na vekov veke. Župan Hribar.“

— Na to je došel naslednji odgovor: „Vzdavaje díky za ofelou vzpominku prosim jménem radu královského hlavního města Prahy, a bys přijati a obyvatelstvu bílé Lublaňe tlumočiti račil, projev našich úpinných citů bratrské lásky, k národě slovinskému, k němuž patří nás pevná páska pravé slovanaké vzájemnosti. Živili! Starosta dr. Podlipný.“ — Gosp. dr. Tavčar je dobil iz Prage naslednjo brzojavko: Pristrčna hvala ljubljanskim rodoljubom za bratovsko sprejete naših turistov. Za češko-slovenski spolek: Lego.

— **Pripravljalni občni zbor društva slovenskih umetnikov** se je vršil na binkoštno nedeljo popoldne v spodnji kavarni „Narodnega doma“ v Ljubljani. Vdeležencev je došlo prav lepo število, kar dokazuje, kako si žele naši umetniki organizacije. Prišli so slikarji, kiparji, podobarji in arhitekti iz Ljubljane, iz Gorice, iz Celja in iz raznih oddaljenejših kranjskih krajev. Veliko število umetnikov, kateri žive v tujini, pa se je vdeležilo občnega zbora pismeno ali pa ga je pozdravilo brzojavno. Ta sestanek je imel le posvetovalni pomen. Vdeležencem so se predložila v pregled in v eventualno spopolnitev ali popravilo pravila, katere je napravil v to svrhu izvoljeni odsek. Ta pravila pa naj bi bila veljavna za nepolitično društvo slovenskih in na Slovenskem živečih slovanskih obrazovalnih umetnikov. Vdeležence je imenom pripravljalnega odbora pozdravil slikar gosp. Lud. Grilc ter razložil pomen stanovske organizacije. Umetniki vseh narodov se združujejo v društva in skupine, da zastopajo vspešnejše svoje interese; zato pa naj se ustanovi tudi za raztresene, maloznane in le zase delajoče slovenske umetnike društvo, čegar smoter bo: napredovanje slovenske umetnosti, prirejanje razstav bodisi samo domačih umotvorov, bodisi slovenskih ali mejnarodnih, podpiranje mladih talentov in končno izvrševanje vseh po zakonu dovoljenih shodnih pravic. Društvo bi varovalo pridobljene umetniške pravice svojih členov, gojilo družabnost, prirejalo zabave in poučna predavanja; sklepalo bi končno zveze z inozemskimi umetniškimi društvi in posredovalo mej slovenskimi umetniki in odbori mejnarodnih razstav. Pri debati, ki se je razvnela že o naslovu društva, je predlagal g. Fr. Govčkar naj se razširi delokrog društva tudi na neobrazovalne umetnike, predvsem na pisatelje in pesnike, ter naj se v tem smislu preosnujejo predložena pravila, ki imajo veljavo le za obrazovalne umetnike. Tudi zagrebško umetniško društvo stoji na taki podlagi. Pisatelji imajo o obrazovalnih umetnostih, o razstavah in posameznih umetnikih predavanja ter skrb za informiranje občinstva. Reklamo, ki je dandanes potrebna, oskrbujejo samo literati. O tem principijalnem predlogu se je vnela živahna debata, v katero so posegli zlasti gg. ces. svetnik prof. Franke, svetnik arhitekt Duffe, prof. Mies in žurnalist Kristan, ki so

govorili za predlog; proti je govoril g. Lud. Grilc. Prof. Franke je dokazoval, da je slovenskih obrazovalnih umetnikov premalo, da bi mogli vzdrževati finančno stran društva, da je reklama dandanes bistvena potreba razstav, da morejo imeti predavanja le pisatelji, ter da je separatizem mej itak mnogoštevilnimi slove nakimi umetniki nevaren. Jedva vsi skupaj morejo napraviti nekaj dobrega. Arhitekt Duffe se je soglašal s predgovornikom ter predlagal, naj se po Govčkarjevem predlogu ustanovi splošno umetniško društvo s sekcijami. Društvo imej skupnega predsednika, vsaka sekcija imej svojega načelnika in iz svojih členov sestavljeni odbor. Sekcijski načelniki so zajedno členi glavnega odbora. Končno je bil sprejet Govčkarjev predlog. V odbor, ki sestavi pravila za tako društvo, so bili per acclamationem izvoljeni gg.: A. Aškerc, Duffe, Franke, Govčkar, Grilc, Holz, Mies, Iv. Šubic in Zajo. Nato pa so bila predložena pravila z nekaterimi popravki sprejeta kot podlaga pravil sekcije obrazovalnih umetnikov. Končno se je sklenilo, da se vrši ustanovni občni zbor, na katerem se izvoli glavni odbor, dne 2. junija t. l.

— **Binkoštni prazniki.** Letošnja birma se ni posebno obnesla. Trgovci in obrtniki se pritožujejo, da tako slabe kupčije kakor letos že dolgo ni bilo. Vzrok temu, da je prišlo letos v Ljubljano veliko manj birmancev, kakor druga leta, je to, da imajo zdaj že skoro v vsaki vasi svojo birmo, in celo v vaseh neposredno ob mestni meji. Če stroški katere proužročita takim krajem škofov sprejem, niso večji, nego če bi birmanci iz tistih krajev dohajali v Ljubljano, tega ne bomo preiskovali. Prazniki so bili prav prijetni, le včeraj popoldne je močno deževalo, v okolici pa je padala tudi toča, katera je na poljih proužročila prav znatno škodo.

— **Častnim občanom** izvolila je občina Planina pri Vipavi državnega poslanca in podpredsednika poslanskega zbora dra. Andreja Ferjančiča.

— **Logaški vodovod** je dogotovljen, in se bo vršila tehniška kolavdacija dne 12. junija.

— **Ali ga obesijo, ali ne?** Heldova vešalska zadeva postala je za pravnike jako zanimiva. Po našem zakonu sme k smrti obsojeni le še 24 ur, ko se mu je potrjena sodba objavila, živeti. Na drugo stran pa kazniški zakon zapoveduje, da se smrtna sodba niti najmanj ne sme poostri. V Heldovem slučaju je sodišče iz razlogov, ki nam niso znani, justifikacijo vstavilo, ob enem pa zavrnilo prošnjo za obnovo kazenskega postopanja. Posledica temu je, da cigan živi že več dni pod zavestjo kazenske obsodbe in tiči že tudi dalje časa v zaporu, ker ni bil o pravem času — obešen. Kdor pozna mnenje našega kasacijskega dvora, ki opazi v vsaki sapici poostritev smrtne kazni, skoraj ne more dvomiti, da se bode le-to visoko sodišče izreklo, da bi bila smrt poostrena, če bi potegnili cigana še le sedaj na klin. Kaj tacega pričakuje prej kot ne tudi justično ministerstvo, katero je, še prej kot so višja sodišča kaj ukrenila, krvnika takoj z Novega mesta pozvalo. Le-ta ni prav zadovoljen odšel, rekoč: Že toliko let ljudi obešam, pa kaj tacega se mi še ni pripetilo! Juristi si sedaj belijo glave; cigan Held pa prej kot ne goji upravičene nade do podaljšane življenja!

— **Ormoška občinska hranilnica** je v nemškutarskih rokah pa bi rada delala s Slovenci mastne kupčije. Ni še dolgo tega, kar je „Südt. Post“ poročala razne stvari o tem zavodu. Ravnatelj so bili seveda v strahu in so tožili list. Posledica tožbe je bila častna izjava, katero je podpisal odgovorni urednik. Da ormoški nemškutarji ulove Slovence zopet v zanjke svoje hranilnice, so napravili posebno izdajo dotične izjave. Prevod so najbrž sami oskrbeli, kajti slovenščina v kateri je izjava pisana, je taka, da človeka kar groza strese, kadar čita to pisanje. Ormoški nemškutarji so izdali ta listič, „ker se čez protinjsko razpravo občinske hranilnice ormoške proti novini „Südt. Post“ lažjivi govor okoli trese“ in ga pošiljajo po pošti vsem občinam in drugim osebam, pri katerih hočejo kaj veljati, v središčem okoliš pa ga nosijo baje c. kr. orožniki posameznim osebam in gostilničarjem. Pač bi bil že čas, da Slovenci pretrgajo vsko zvezo z ormoško nemškutar-

ako hranilnico, a če je resnično, kar se nam poroča, da celo orožniki raznašajo rešene lističe, bi bilo pač umestno, da se jih na pristojnem mestu primerno potipa.

— **Slovansko bogoslužje v Istri.** Tržaški „Piccolo“ je zopet jedenkrat zadovoljen z rimsko kurijo. Gotovo bodo kardinali svete katoliške cerkve veseli, da jim ta židovski list izreka svoje priznanje. Zasluzili so jo v polni meri, in sicer s tem, da so starodavno slovansko bogoslužje pahnili iz istrskih cerkva in je nadomestili z latinskimi. Leta 1859. je „sveta kongregacija“ odredila, da se sme božja služba opravljati v slovanskem jeziku samo v tistih istrskih farah, koder je vsaj že trideset let v navadi. Poreško-puljski škof Flapp je seveda takoj našel, di ni slovansko bogoslužje nikjer 30 let v navadi, in je v sled tega strogo prepovedal izvrševati službo božjo v njegovi škofiji v slovanskem jeziku. Istrski Hrvatje so se tej krivični odredbi v nekaterih krajih uprli in poslali so v Rim pritožbe, v katerih so dokazali, da je v dotičnih farah slovansko bogoslužje že stoletja v rabi. A to vse ni nič pomagalo. „Sacra congregazione dei Riti“ je odredila, da se v poreško-puljski škofiji nikjer ne sme opravljati božja služba v jeziku, katerega verniki razumejo, ampak da se mora opravljati v tisti spakedrani srednjeveški latinščini, katere nihče ne razume. Rim je zopet enkrat pokazal, kako spoštuje stolne pravice in kako spoštuje Slované.

— **Nekaj za lovce.** Iz Novega mesta se nam piše: Še skoraj v okrožju Novega mesta je velika šupa. Binkoštni ponedeljek je našel v njej hlapec, ki je klajo spravljal domu, lisičje gnezdo s sedmimi, že precej odraslimi mladiči. Dva je moral ubiti, pet pa jih je pripeljal domu v — kurniku. Čedne živalice. Revce so si ob kurniku grizle čeljusti do krvi. Rejene so dobro. Hlapec je našel še celo kokoš pri njih. Okolo gnezda je bilo dosti zajčjih in kuretinskih kosti. Lahko so gospodinje tarnale, da se jim kokoši in piščanci zgubljajo ter dolžile cigane tatvine, lovci pa, da mestni lov ni 5 gld. vreden. Prebrisan je bil ta lisičji par. Kdo ga bo iskal v mestu, kjer se jesti ne dobi. Nemara so ti lopovi tudi pazne oči naših redarjev goljufali ter se po našem mestu še po noči brez strahu sprehajali! Pa, da naši lovci, katerih je precej, niso uganili zakaj ni zajcev na mestnem polju! Zdjaj bo konec tega straha. Morda bode stari lisjak drugim povedal, da v Novem mestu tudi taki tatovi niso več sigurni, družih hvala Bogu, itak nimamo.

— **Društvo za varstvo ptic, kje si?** Piše se nam: Na binkoštno nedeljo je zapazil neki mož pri St. Peterski mitnici na drevesu blizu cerkve ptičje gnezdo. Ne bodi len, gre po lestvo, jo pristavi k drevesu, sname celo gnezdo, pobere iz njega mladiče ter si jih stlači žive v žep. Stara dva sta med tem preplašena, žalostno živkaje obletavala drevo. — Vsak prijatelj ptic mora biti ogorčen, ko vidi tako ravnanje, posebno pa, če se je trudil vso zimo za njih ohranitev.

— **Barona Codellija avtomobil** je predmet mnogim pritožbam iz občinstva. Ljubljancje sicer niso tako malomestni filistri, kakor se navadno misli, ali vsaka stvar ima svojo mejo, in tako tudi naglost, s katero se podi ta avtomobil po najožjih ulicah. Nesreča se sicer, kolikor je nam znano, ni pripetila še nobena, strahu pa je ta avtomobil provzročil že dosti. Zatorej bi bilo želeli, da se lastnik tega voza ozira tudi malo na občinstvo, saj to vender ni vstvarjeno, da mladi gospodje ž njim šale zbijajo. Ko bi naši izvoščeki le na pol tako naglo kakor baron Codelli podili svoje vozove po mestu, bi sploh prenehala vsa vožnja, ker bi vsi izvoščeki sedeli pod ključem!

— **Odbor akad. teh. društva „Triglav“** v Gradcu rekonstituiral se je za letni tečaj 1899 tako-le: Predsednik iur. Rasto Pustoslemšek, podpredsednik phil. Davorin Majcen, tajnik iur. Fran Žihar, blagajnik iur. Vekoslav Gregorič, knjižničar phil. Ivan Koštial, gospodar iur. Miloš Vehovar, odborov namestnik iur. Pavel Glaser.

— **Nova cestna proga Moravče-Zelodnik** je izročena prometu ter se sedaj lahko po nji vozi.

— **Brzjavni in telefonski promet** meseca aprila 1899. Na c. kr. brzjavni postajah tržaškega poštnege ravna-

teljstva bilo je meseca aprila 1899, in sicer na Primorskem oddanih 50.497, došlih 58.112, tranzitujočih 148.729, skupaj 254.338 brzjavk; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 32.500, došlih 35.593, tranzitujočih 136.267, skupaj 204.360 brzjavk; na Kranjskem oddanih 6980, došlih 8676, tranzitujočih 12.988, skupaj 28.644 brzjavk. V interurbanem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 1752, v Opatiji 483, v Pulju 60 in v Ljubljani 259 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 230.000krat, v Pulju 6864krat, v Gorici 4770krat, v Opatiji 2299krat in v Ljubljani 14.255krat.

* **Strašen dogodek.** V Budimpešti je ležal pri svoji materi-vdovi 30letni Martin Steurer bolan na vročinski bolezni. Pred tremi dnevi si je domisljal v vročnici, da ga zasledujejo roparji, in hotel je skočiti skozi okno. Mati se je borila s sinom tako dolgo, da je omagala ter se omedlela zgrudila na tla. Potem je sin skočil skozi okno in se upil.

* **Velikanski požar.** Iz Brunšvika poročajo, da je zgorelo minoljetdn vse poslopje tvrde „Karlstadt“ z ogromno množino blaga. Mnogo oseb je od ognja težko poškodovanih, tako da je jedna že umrla, pet deklet pa je popolnoma zgorelo.

* **Izgredi proti židom v Nikolsjevu.** Petrburške „Vjedomosti“ poročajo o strastnem napadu antisemitov na žide v Nikolsjevu. Najprej so se lotili nedorasli mladeniči nekega židovskega prodajalca sodavode. Tem mladeničem se je pridružilo veliko število delavcev, kateri so delali v bližini. S strašnim vpitjem so planili v židovske prodajalnice ter vse uničili, kar jim je prišlo v roke. Veliko blaga so pometali na cesto. Vkljub tem velikim izgredom je redarstvo baje jako rahlo postopalo z zdvijano množico ter jo tako še bodrilo k nadaljnjemu ropanju. Tako so antisemitje vlomili tudi v stanovanja ter metali glasovirje in drugo pohištvo na cesto. Še-le ko so umorili dva moža in jedno ženo, je pozval admiral Fedorov vso garnizijo, kozake, pomorščake in vespraški polk, da bi razgnali razgrajče. Toda ti so bili že tako v ognju, da so napadli tudi vojake, katerih je več ranjenih. Slednjič se je kozakom vendar posrečilo zapreti 800 razgrajčev, katere so skušali njih tovariši po noči osvoboditi. Mesto je zelo razdejano, židje si ne upajo odpreti svojih prodajalnic; po cestah je videti samo redarje in vojake, kateri skrbé za mir. Povod tem izgredom je na eni strani že znano oderuštvo in neznanška umazanost židov, ki se ne sramujejo niti najgrših sredstev, da le bogate; na drugi strani pa je krivo prav ne krščansko hujskanje antisemitskih listov in agitatorjev, ki lažejo o židih že nečuvno nesramno.

* **Dober soprog.** V Mountu v Ameriki se je nedavno znova poročila neka mis Alice Boroghi z dr. John Wollxem. Sedanja gospa Wollx je bila že omožena, in njen prvi mož še živi. Lepa, mlada gospa ni nič marala za svojega prvega soproga, bogatega starca, ki jo je s svojo strašno ljubosumnostjo nadlegoval. Ker je bil mož tudi sicer jako siten, se je gospa z njegovim privoljenjem ločila od njega. Toda kmalu je začel obžalovati, da je pustil lepo ženo od sebe. Začel je pisariti ter pošiljati cvetlice in najraznovrstnejših krasnih darov. Ko mu je gospa Boroghi nekega dne naznanila, da se kani iz nova poročiti ter ga povabila na svojo poroko, jej je poslal ostavljeni soprog šek 80.000 gld. kot poročni dar ter prišel tudi sam na svatbo. — Trdi se celo, da je bil pri poroki kakor svedok.

Književnost.

— **Maks Fabiani: Regulacija deželnega stolnega mesta Ljubljane.** Na Dunaju 1899. — Tako je naslov elegantni brošuri, ki obsega 27 strani ter ima pridejanih 22 tabel in načrtov. Prvi del obsega pojasnila k načrtu za osnovo in preosnovo severnega dela mesta Ljubljane. Ta del je nov. Drugi del obsega poročilo k načrtu občne regulacije deželnega stolnega mesta Ljubljane. Ta del je izšel tu že v II. izdaji. Velezanimiva brošurica je pisana jako prepričevalno ter kaže o dalekosežnem pogledu ženijskega slovenskega arhitekta M. Fabianija.

— **„Slovenka“.** Glasilo slovenskega ženstva. Vsebinska 10. zvezka: Mokriška: Vrtec — pesem. — Kristina: Strast — pesem. — „Z“: Telegrafistka. — Zorana: Dvojna poroka — pesem. — Češki spisal S. Čech: Signorina Gioventù. — Danica: Moderna žena in gospodinjstvo. — Márica II.: Kako nesrečna sva midva... — pesem. — Podlesnikov: Spomini. — Književnost in umetnost. — Razno. — Doma.

— **Srbska književna zadruga.** Najuglednejši srbski rodoljubi iz vseh krajev ustanovili so pred sedmimi leti v prestolnici kraljestva srbskega, v Belem gradu društvo v svrhu, da razširja izbrana dela iz lepe književnosti, in da se tako ustvari knjižica za vse sloje naroda. To društvo so krstili „Srbsko književno zadrugo“ in ves srbski narod ga je pozdravil z največjim oduševljenjem. In srbski narod se v svojih nadah ni prevaril. To dokazuje dosedanje delovanje „Srbske književne zadruge“. Tekom sedmih let je izdala zadruga petdeset krasnih knjig torej celo knjižnico, katere se bode leto za leto množila. V teh knjigah so zbrana najboljša dela srbskih, slovanskih in tujih književnikov, a zunanja oblika teh knjig, ki so vse elegantno vezane, je jako okusna. Za lansko leto je „Srbska književna zadruga“ svojim členom dala naslednje knjige:

1. Žitije Gerasima Zelića arhimandrita. Sveska II., priredio P. P. Gjorgjević; 3 din.

2. Epske pesme Jovana Subotića. Sveska I. Priredio in predgovor napisao Ljubomir Stojanović; 3 din.

3. Pripovedke Laze K. Lazarevića. Sveska I. Priredio in predgovor napisao Ljubomir Jovanović; 2 din.

4. Gore do dole po Napulju. Putniške crtnice dr. Milana Jovanovića, za štampu priredio dr. Nikola Vulić, predgovor napisao dr. A. Gavrilović; 250 din.

5. Uje dinjenje Nemačke, napisao dr. Dragoljub M. Pavlović; 3 din.

6. Vekfildski sveštenik, napisao Oliver Goldsmid, preveo i predgovor napisao dr. Ljubomir Nedić; 2 din.

7. Iskrice Nikole Tomazea priredio in predgovor napisao Danilo Petrović; 1 din.

Dobiti je še vse dosedanje publikacije. Da se omogoči čim večje razširjenje zadržanih knjig po Avstro-Ogerski in po Bosni in Hercegovini, in da se društvenikom iz teh krajev olajša pošiljanje denarja in sprejemanje knjig, poverila je „Srbska književna zadruga“ prodajo in razširjanje svojih knjig Srbski štampariji v Zagrebu, kjer naj se oglašajo tudi tisti Slovenci, kateri žele društvu pristopiti.

Telefonična in brzjavna poročila.

Dunaj 23. maja. Položaj je jako kritičen. V ministerstvu notranjih del so se danes začela nova pogajanja glede nagodbe z Ogersko. Pogajanj se udeležujejo grof Thun, dr. Kaizl in baron Dipauli, ter Széll, Lukacs, Hegedüs in Daray. Rešiti je jako ostre konflikte. Thun zahteva premembo različnih določb svoječasne dogovora zlasti glede avstro-ogerske banke, a Széll je odklonil vse zahteve. Pogajanja ostanejo bržčas brez uspeha, vsled česar se bo z njimi bavil kronski svet. Kdaj bo imel kronski svet sejo, ali že danes ali šele jutri, še ni znano.

Dunaj 23. maja. V četrtek dne 25. t. m. imata parlamentarni komisiji češkega kluba in kluba čeških veleposelnikov skupno posvetovanje. Isti dan se snide tudi izvrševalni odbor poljskega kluba.

Dunaj 23. maja. Zasebnik Ignacij Steiner se je zastupil z dvema žemljama, v katerih je pri dotičnem peku bila slučajno primešana neka strupena tvarina.

Praga 23. maja. Eksekutivni odbor nemških deželnih poslancev je sklican na dan 29. t. m. Dan poprej se snidejo nemški liberalni poslanci, da se posvetujejo, ali naj odlože svoje mandate, kakor so to storili nemški nacionalci, ali naj jih pridržijo.

Praga 23. maja. Na severozapadni železnici je pri Polni padlo 7letno

dekletce iz brzovlaka. Mati je skočila za otrokom. Mati in otrok sta smrtno nevarno ranjena.

Budimpešta 23. maja. „Pesti Hir-lap“ prorokuje, da bode konec sedanjim nagodbenim pogajanjem mej Thunom in Széllom — ministerska kriza v Cislitvanski.

Sofija 23. maja. Pri občinskih volitvah v 23. mestih je zmagala opozicija samo v enem mestu, povsod drugod imajo vladni pristaši večino.

Petrograd 23. maja. V Rigi so začeli tovarniški delavci štrajkati. Prišlo je do velikih izgredov, katere je zadušila oborožena moč. Več oseb je bilo ustreljenih in nevarno ranjenih.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

Milo proseč je pogledal zatoženec predsednika sodnije — pogled mu je segal v srce. In stari predsednik je prebiral po aktih ter rekel: „Jaz ne najdem ničesar.“

Pravočasno se je še spomnil, da ubogi človek nikdar več obrtnega dopustila ne dobi, če bi se znova jelo razgovarjati o tem, da je bil pred dvajsetimi leti enkrat kaznovan. —

Večkrat je skušal stari gospod prebivališče Henrikovo izvedeti. Zaman. Doktor Forster je šel za asistenta slavnega bakteriologa v Italijo, kjer je divjala epidemija. Kje se je tam naselil, ni bilo mogoče izvedeti. Na vsak način je storil vse, da se ga ne najde.

Da predsednik deželne sodnije na obljubo baronovo vrtni po preteku jednega meseca onih posojenih mu pet tisočakov, niti več mislil ni, je bilo le naravno. Baron ni storil ničesar, da bi starega gospoda nase spomnil. Nasprotno, videti je bil modrejši, hvalil ni več tako izvrstnosti svojih smodk, postal je morda tudi malo resnejši, akoravno se prevzetnosti še ni do dobrega odvadil.

Danes je zopet enkrat baron stopil v sobo svojega tasta, ki je sicer sedel pri pisalni mizi, a ne pri aktih ampak pred zemljevidom Italije, katerega pa je hitro spravil.

Baron se mu je danes zdel čudno potr. Kaj neki ga je tako spremenilo? Nihče ga ni obtoževal — težka nesreča v hiši je tlačila vse. Asta mu gotovo ni očitala ničesar. Molče je trpela. A v njem vzbudil se je ostanek viteštva; v njem se je nekaj oglašalo, kar ga je napravilo občutnega nasproti spremenjenemu vedenju rodovine.

Bil je nekaj tednov odsoten, akoravno dirke v metu še niso bile dokončane. Po večdnevem prebivanju na svojem posestvu vrnil se je domov ter takoj po svojem prihodu posetil starega gospoda.

„Hitel sem, da pridem domov,“ začel je, „ker sem vam za današnji dan obljubil povračilo onih pettisoč mark.“

Prenehal je; a predsednik deželne sodnije mu ni pomagal naprej, kakor je gotovo pričakoval.

„Trudil sem se, da bi dobil denar,“ je pričel zopet, „obiskal sem zato nekaj mojih sorodnikov, — a zastoj! Morali bode pač še malo potrpeti, oče!“

To izgovoriti mu je bilo prav težko, a biti je moralo.

(Dalje prih.)

Poslano.

Za mnogoštevilne brzjavne in pis-mene čestitke, došle mi povodom zopetne izvolitve za župana deželnega stolnega mesta Ljubljane, izrekam najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 23. maja 1899.

Ivan Hribar.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila.

Za Prešernov spomenik: Gospa Mici Mayr po A. Drukarju skupilo za 100 Prešernovih razglednic, katere ji je podaril g. prof. Alojzij Gangl, 25 gld., Ana Oblak v Ljubljani po istem 50 kr.

„Dijaški kuhinji v Kranju“ so v času od 15. februarja do 15. majnika 1899 izročili, oziroma doposlali p. n. gospodje, dame, uradi in družbe naslednje darove: Prevzvišeni gospod knezoškof ljubljanski dr. Anton Bon. Jeglič, 30 gld., sl. kranjska hranilnica v Ljubljani 50 gld., sl. okrajna posojilnica v Kamniku 20 gld., ravnatelj in deželni poslanec Ivan Šubic 20 gld., župnik Jern. Ramovš v Poljanah 20 gld., M. K. namesto venca na krsto umrle Ivane Kotnik 5 gld., profesor kolegij kranjske gimnazije (izvzemši onih, ki posebej prispevajo) za mesec marec 5 gld., župnik Ivan Hromec v Novi Oselici 2 gld., župnik Jos. Kerčon v Predosljih 3 gld., nadučitelj Ant. Ant. Požar na Trati 1 gld. 50 kr., sodni pristav Fr. Peterlin v Kranji 5 gld., kurat Iv. Zupan od sv. Petra na Notranjskem 5 gld., po g. notarju A. Šlambergerju Janez Sajovic v Velesovem 3 gld., „vesela družba pri Cajnarju v Stražišči 1 gld. 50 kr., župnik Jan. Karlin v Smledniku 10 gld., profesor kolegij za april 4 gld., učitelj Bogomir Krenner v Škofji Loki 5 gld., pravnik Iv. Varl v Kranji 2 gld., gospa Ljudmila Dolenc 7 gld., namesto venca na krsto umrlega župnika Maksu Veja njegovi prijatelji: Fr. Dolenz 1 gld., K. Florian 2 gld., Pet. Mayr 5 gld., Tom. Pavšlar 2 gld., C. Pirc 1 gld., dr. Fran. Prevc, 2 gld., Konr. Pučnik 1 gld., Ivan Rakovec 1 gld., dr. Ed. Šavnik 2 gld., dr. Val. Štempihar 1 gld., prof. A. Štrifol 50 kr., vladni svetnik dr. Fr. Zupanc 5 gld. in nadzornik A. Žumer 1 gld.; Fr. Zaplotnik v Letencah 10 gld., kaplan Ign. Nadrah v Tržiču 2 gld., kaplan Gašp. Porenta v Stročicah 5 gld., prof. dr. Žmavec 50 kr., župnik Alojzij Kummer v Stari Loki 2 gld., namesto venca na krsto umrlega Antonu Rakovecu darovala gospa Marija Činkole iz Ljubljane 10 gld. in rodbina Avg. Drukarjeva 3 gld.; dalje v isti namen gg. notar Ant. Šlamberger 4 gld., in profesorji dr. Val. Korun 1 gld., Fr. Novak 1 gld., in Anton Štrifol 1 gld., profesorji kolegij za majnik 4 gld., Fr. X. Sajovitz v Kranji v Kranji, skupilo za puško in torbo“ 15 gld., dr. Ant. Arko „iz dobre volje na komisiji“ 1 gld., durakisti „na stari pošti v dveh večerih prigraili 1 gld. 25 kr. in „kupčijska sprava“ 6-6 gld. — Odbor izreka vsem p. n. darovateljem najsrdečnejšo zahvalo za te milodare, ter prosi — z ozirom na vsakotedensko potrebnost nad 75 gld. — slavno občinstvo še nadaljne naklonjenosti in podpore. — V Kranji, dne 15. majnika 1899.

Condurango Malaga vino
(želodec krepčujoče vino).
(19-21) Sunja, 23. septembra 1898.
Blag. gosp. **M. Leustek**, lekarnar v Ljubljani.
Rad priznam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepi telo, lajša in vzbuja slast do jedij.
Dr. J. Polnegovič, obč. zdravnik.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306-2 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padevina v 24 urah
20.	9. zvečer	734.6	16.2	sr. sever	pol. oblač.	
21.	7. jutraj 2. popol.	736.5 735.8	12.0 20.1	sr. zahod sr. jug	oblačno skoro jas.	23.0 mm
22.	9. zvečer	735.4	16.4	brezveter.	del. oblač.	
22.	7. jutraj 2. popol.	735.1 733.5	13.9 24.3	sl. jvzhod sl. zh. zah.	jasno del. jasno	0.0 mm
23.	9. zvečer	735.6	14.2	sl. zahod	jasno	
23.	7. jutraj 2. popol.	736.8 736.1	13.0 17.2	sl. svzhod sr. svzhod	oblačno oblačno	6.9 mm

Srednja temperatura sobota, nedelje in ponedeljka 17.8°, 16.2° in 17.5°, normale: 14.6°, 14.8° in 14.9°. — V soboto zvečer bliskanje, po polnoči dež. — V ponedeljek popoldne nevihta, v okolici ob enem toča, ki je veliko škode napravila.

Dunajska borza
dne 23. maja 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101 gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	50	„
Avstrijska zlata renta.	120	05	„
Avstrijska krona renta 4%.	100	50	„
Ogderska zlata renta 4%.	119	55	„
Ogderska krona renta 4%.	97	10	„
Avstro-ogderske bančne delnice.	918	—	„
Kreditne delnice.	358	—	„
London vista.	120	50	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	68	92 1/2	„
20 mark.	11	77	„
20 frankov.	9	55	„
Italijanski bankovci.	44	77 1/2	„
C. kr. cekini.	5	68	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje **BANKA MAKŠ VERŠEC**, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gld.

Zahvala.

Iskreno zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za iskreno sožalje, povodom smrti naše preljubljene matere, oziroma sestre in tete, gospe

Ivane Štembov roj. Zupančič
posestnice in gostilničarice

kakor tudi prečastiti duhovščini, darovalcem vencev in vsem onim, ki so jo počastili s tem, da so jo spremili k večnemu počitku.

Tomačevo, 19. maja 1899.

(977) **Zalutajoči ostali.**

Za trgovino z mešanim biagom iščem spretnega

trgovskega pomočnika.

V železnini izurjeni ima prednost. Vstop dne 1. junija t. l. (950-3)

Anton Ditrich, Postojina.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvaškem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb - Čakovec).

Železniška postaja — pošta in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu I. 1894 58° C vroč vrelc, žvepljeno mahovje, nedosogljivo v svojem delovanju pri mišični skrtnosti in kostenini v členkih, boleznih v zgibih in otrpnenju po vnetici in zlomenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obisti, mehurnem kataru, škrofeljnih, angeliški boleznih, kovnih diskrazijah, n. pr. zastupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v jetru, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri slati žili itd. itd.

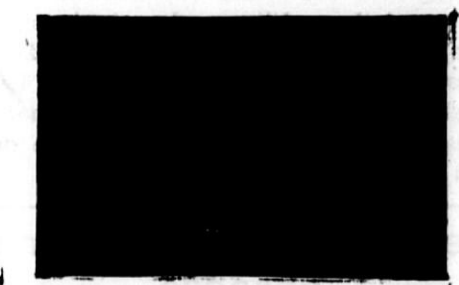
Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravilska godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte in brošure razpošilja zastoj in poštne prosto

(712-6) **oskrbnitvo kopališča.**

Za spomlad

priloga

AVG. AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 9

poleg „Figovca“

svoje bogato zalogo

steklenine, porcelana,

zrcal, šip itd.

posebno pa (808-24)

oprav za gostilne

v mestu in na deželi.

Vrčki, kozarci in steklenice

po zelo nizkih cenah.

Pri J. Medicu v Novivasi pri Rakeku se sprejme (970-2)

dobra prodajalka

manufakturnega blaga pod dobrimi pogoji.

Prodaja.

V Fran Primožičevo konkurzno maso spadajoča

popolna zaloga blaga

to je: konjske oprave, sedli, potovalni kovčegi, ročne torbe, denarne mošnje, tobolci za smotke, pasovi, razno usnje itd. itd., kakor tudi štacunska oprava

je na prodaj. (964-2)

Kupne ponudbe naj se pošiljajo do dne 27. maja t. l. upravitelju konkurzne mase, odvetniku dr. Karolu Ahazhizu, v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubuo; čez Selsthal Ausse, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubuo, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Praga, Lipako; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubuo, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubuo; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Praga, Lipako, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. sveder osebni vlak v Lince-Bled. — **Praga v Novo mesto in v Kečevje.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. sveder. — **Prihod v Ljubljano j. k. Praga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Isla, Ausseva, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. jutraj osebni vlak iz Lince-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. sveder osebni vlak z Dunaja, Lipakega, Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Praga iz Novega mesta in Kečevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 43 m. sveder. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. sveder, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. sveder, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1)

Najvišje priznanje Nj. c. in kr. Visokosti presvetle gospe prestolonaslednika vdove nadvojvodinje Stefanije.

Stefanijine zobne kapljice
lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani
dvornega dobavitelja Nj. svet. papeže Leona XIII.

Premirane v kraljevskih razstavah v Londonu, Parizu, Genovi, v II. mejnarodni farmaceutički razstavi v Pragi in

v jubilejski razstavi na Dunaji l. 1898.

Vporabljala jih je opetovano Nj. c. in kr. Visokost presvetle gospe prestolonaslednika vdova nadvojvodinja Stefanija v najvišjo Nje zadovoljnost (tajniški dopis iz Laksenburga s 30. dne oktobra 1894) in je glasom objavila Nje gosp. najvišjega dvornega mojstra z dne 27. decembra 1898 štev. 230 iz leta 1897 najmilostivejše blagovolila dovoliti, da se smejo po lekarnarju Piccoli-ju v Ljubljani iznajdene in izdelane zobne kapljice imenovati Stefanije zobne kapljice.

Nekaj kapljico na pavli se dene v votli (3) c. zob in vložijo bolečine. (582)

Izjava.

Besede: „Kmetje, zdaj vidite, da je to goljufija“, katere sem pri običnem zboru zagorske posojilnice dne 12. aprila t. l. v svoji razburjenosti izgovoril, obžalujem.

Jakob Hrastelj

(975) posestnik na Selih.
Zagorje ob Savi, 20. maja 1899.

Priporočava famozno

Kulmbaško pivo

pastërizovano v steklenicah
znano po svojih izvrstnih učinkih.

Zaloga vedno sveža. (21-116)

Kavčič & Lillog

„pri Zlatoregu“, v Prešernovih ulicah.

Automatični lovilci za množine.

Za podgane gld. 2.—, za miši gld. 1.20. Lové brez nadzorstva po 40 v jedni noči, ne puščajo nobene nečistosti in se postavljajo zopet sami. Lovilnica za ščurke „Eclipse“, na tisoče ščurkov in žoharjev v jedni noči loveča, a gld. 1.20. Povsod najboljši vapehi. Pošilja se proti povzetju. (693-7)
DE. FEITZ, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B.

V Janko Travnovi konkurzni masi na Glincah

leži večja množina

pšenice, koruze itd. in

moke različnih vrst

na prodaj.

Kupci se vabijo, da si ogledajo na Glincah št. 3 vzorce žita in moke in mi do 35. maja t. l. naznanijo ponudbene cene, pri katerih si pridržim pravico, da jih odobrim ali ne. (935-4)

Dr. Otto Vallentschagg

oskrbnik Janko Travnovi konkurzne mase.

Razpis službe.

Pri vodovodni zajemalnici v Klečah je popolniti začasno službo

kurjača

z letno plačo 500 gld.
Zahteva se znanje slovenskega jezika v govoru in pisavi.

Prosilci za to službo vložijo naj svoje, propisno kolkovane prošnje, katerim je priložiti tudi pravilno spričevalo in dokazila o usposobljenosti, pri predsedništvu mestnega magistrata najpозnejše

do 31. maja 1899.

Mestni magistrat v Ljubljani
dne 15. maja 1899. (949-2)

Razpis.

Šolsko poslopje za dvorazrednico v Križah pri Tržiču

je sezidati, katero je cenjeno na 12.662 gld. 38 kr. Kdor želi delo prevzeti, naj odda svojo ponudbo

do 9. junija t. l. opoldne

krajnemu šolskemu svetu, ter naj priloži tudi 5% varščino.

Načrti in proračun se lahko pregledujejo mej tem časom vsak dan v tukajšnjem župnišču.

Krajni šolski svet si pridržuje pravico, izbrati si ponudnika.

Ponudbe naj se glasé za posamezna dela in za vse skupaj.

Opomni se, da krajni šolski svet sam preskrbi zidarski in tesarski material ter vozno tlako. (933-3)

Stavbeni odbor v Križah pri Tržiču
dne 15. maja 1899.

A 150.99/7.

Oklic.

(927-3)

C. kr. okrajno sodišče Škofjaloka objavlja, da se bode v zapuščino zamrlega **Antona Ložar-ja iz Staroloke št. 65** spadajoče, bremen prosto, na 2687 gld. inventarjeno **zemljišče** vlož. štev. 95 d. o. Staraloka potom **prostovoljne nadrobne javne dražbe**

dne 30. maja 1899

pričenši ob 9. uri dopoldne na lici mesta prodajalo.

Posamezne parcele izklicale se bodo po inventarni vrednosti.

Vsa dražbenina pripada zapuščini Antona Ložar-ja.

Natančnejši dražbeni pogoji ležé pri tem sodišču na vpogled.

Škofja loka, dne 13. maja 1899.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.

Najnovejša špecerijska trgovina!!!

Karol Planinšek

prej Schober, Dunajska cesta št. 8.

Ozira se na svoj zadnji inserat, dovoljujem si slavno občinstvo opozarjati na svojo veliko zalogo špecerijskega blaga, kakor: raznovrstne kave, olivnega in namiznega olja, kakao, čokolade itd.

Nadalje se istemu tudi priporočam za nakup fine pristne slivovke, najfinejšega francoskega konjaka, tropinovca in špirta po najnižjih cenah, zagotavljajoč solidno in resno postržbo. (787-11)